

Środa, 2 kwietnia 2014 r.

P7_TA(2014)0276

Śródkresowy przegląd programu sztokholmskiego

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 2 kwietnia 2014 r. w sprawie śródkresowego przeglądu programu sztokholmskiego (2013/2024(INI))

(2017/C 408/02)

Parlament Europejski,

- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 25 listopada 2009 r. w sprawie komunikatu Komisji do Parlamentu Europejskiego i Rady pt. „Przestrzeń wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości w służbie obywateli” – program sztokholmski ⁽¹⁾,
- uwzględniając program sztokholmski Rady Europejskiej zatytułowany „Otwarta i bezpieczna Europa dla dobra i ochrony obywateli” ⁽²⁾,
- uwzględniając art. 48 Regulaminu,
- uwzględniając wspólne posiedzenia Komisji Prawnej, Komisji Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych oraz Komisji Spraw Konstytucyjnych, które odbyły się zgodnie z art. 51 Regulaminu,
- uwzględniając sprawozdanie Komisji Prawnej, Komisji Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych i Komisji Spraw Konstytucyjnych oraz opinie Komisji Spraw Zagranicznych i Komisji Praw Kobiet i Równouprawnienia (A7-0153/2014),

Program sztokholmski a Traktat z Lizbony

1. uważa, że Traktat z Lizbony oraz uznanie wiążącego charakteru prawnego Karty praw podstawowych Unii Europejskiej spowodowały istotną poprawę i wzmocnienie podstaw konstytucyjnych służących osiągnięciu przez instytucje UE i państwa członkowskie celu stworzenia obszaru wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości, jednak zauważa, że niektóre obszary wymagają dodatkowych wysiłków, w szczególności pod względem wdrażania; uważa, że cel ten wymaga równego stosowania Traktatów i prawa wtórnego w całej Unii; zgadza się w związku z tym, że należy unikać klauzul opt-out i zasad specjalnych, a w razie możliwości je wyeliminować; domaga się, aby Komisja i prezydencja Rady lepiej wywiązywały się ze zobowiązania mówiącego, że „Parlament Europejski jest natychmiast i w pełni informowany na wszystkich etapach procedury” prowadzącej do zawarcia umów międzynarodowych; ubolewa z powodu opóźnień w dostosowaniu aktów byłego trzeciego filaru do nowej hierarchii norm – aktów podstawowych, delegowanych i wykonawczych – zgodnie z Traktatem z Lizbony i nową strukturą instytucyjną;

Prawo inicjatywy Komisji a zwykła procedura ustawodawcza

2. uważa, że rozszerzenie zakresu stosowania zwykłej procedury ustawodawczej zwiększyło legitymację ustawodawstwa i zbliżyło je do obywateli poprzez zwiększenie oddziaływania Parlamentu, będącego jedyną instytucją unijną, której członkowie są wybierani w sposób bezpośredni; uważa, że w przeglądzie Traktatu w przyszłości trzeba będzie usunąć pozostałe wyjątki od stosowania zwykłej procedury ustawodawczej;
3. zauważa, że Komisja w swoim komunikacie z dnia 20 kwietnia 2010 r. zatytułowanym „Przestrzeń wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości dla europejskich obywateli – Plan działań służący realizacji programu sztokholmskiego” (COM(2010)0171) opowiedziała się za bardziej ambitnym reagowaniem na codzienne troski i aspiracje obywateli Europy oraz podkreśliła, że Unia musi być w stanie reagować na nieprzewidziane wydarzenia, niezwłocznie wykorzystywać pojawiające się przed nią okazje oraz przewidywać przyszłe tendencje i dostosowywać się do nich;

⁽¹⁾ Dz.U. C 285 E z 21.10.2010, s. 12.

⁽²⁾ Dz.U. C 115 z 4.5.2010, s. 1.

Środa, 2 kwietnia 2014 r.

4. przypomina stosowanie zwykłej procedury ustawodawczej – jako zasady obejmującej proces decyzyjny – w większej liczbie dziedzin polityki związanych z obszarem wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości, określony w Traktacie wymóg przyjmowania decyzji „w sposób jak najbardziej otwarty i zbliżony do obywatela”; apeluje do Komisji, aby korzystała z prawa do inicjatywy ustawodawczej z pełnym poszanowaniem swoich kompetencji i zasad określonych w Traktatach, łącznie z zasadą pomocniczości, oraz w ścisłej współpracy ze współustawodawcami;

Parlamenty narodowe

5. uważa, że bardziej aktywne uczestnictwo parlamentów narodowych w działaniach Unii Europejskiej, o którym mowa w protokołach nr 1 (w sprawie roli parlamentów narodowych w Unii Europejskiej) i nr 2 (w sprawie stosowania zasad pomocniczości i proporcjonalności) załączonych do Traktatu o Unii Europejskiej i Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej miało pozytywny wpływ na rozwój i funkcjonowanie przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i zwłaszcza sprawiedliwości nie tylko ze względu na lepsze zagwarantowanie poszanowania zasady pomocniczości, ale także ze względu na to, iż większe i bardziej intensywne zaangażowanie europejskich społeczeństw w proces demokratyczny wniosło istotny wkład w kształtowanie europejskiego prawa i europejskiej polityki;

6. wzywa do zacieśnienia współpracy i ożywienia dialogu pomiędzy parlamentami narodowymi a Parlamentem Europejskim, jak również ogólnie pomiędzy instytucjami i organami UE a parlamentami narodowymi w celu dopilnowania, aby w miarę możliwości instytucje i organy UE bezpośrednio i niezwłocznie udostępniały parlamentom narodowym informacje dotyczące inicjatyw UE;

Jednolite prawo wyborcze dotyczące wyborów do Parlamentu Europejskiego

7. zauważa, że – nawet przy braku porozumienia w sprawie jednolitej procedury wyborczej w przypadku wyborów do Parlamentu Europejskiego – odnotowano stopniowe zbliżenie systemów wyborczych, zwłaszcza za sprawą tworzenia partii politycznych i fundacji politycznych na poziomie UE, prac nad opracowaniem europejskiego statutu w oparciu o wnioski Komisji w sprawie reformy przepisów dotyczących europejskich partii politycznych oraz zakazu sprawowania podwójnego mandatu, co spowodowało, że funkcji posła do Parlamentu Europejskiego nie można łączyć z funkcją posła do parlamentu narodowego; popiera bardziej przejrzyste procedury nominowania kandydatów gwarantujące ich niezależność;

8. uważa, że demokratyczna rola Parlamentu powinna być bardziej wyeksponowana w oczach opinii publicznej, a kampanie wyborcze do Parlamentu Europejskiego powinny skupiać się na kwestiach iście europejskich;

9. uważa w związku z tym, że reforma procedury wyborczej stanie się w przyszłości koniecznością w celu zwiększenia legitymizacji i skuteczności Parlamentu zgodnie z zasadami określonymi w Traktatach; uważa, że taka reforma zachęci obywateli UE do uczestnictwa w wyborach europejskich w państwie członkowskim, w którym mieszkają, ale którego nie są obywatelami;

10. niemniej jednak z zadowoleniem odnosi się do przyjęcia dyrektywy Rady 2013/1/UE z dnia 20 grudnia 2012 r. zmieniającej dyrektywę 93/109/WE w odniesieniu do szczegółowych warunków wykonywania prawa kandydowania w wyborach do Parlamentu Europejskiego przez obywateli Unii mających miejsce zamieszkania w państwie członkowskim, którego nie są obywatelami, ponieważ na mocy tej dyrektywy złagodzone obowiązki nałożone na obywateli Unii mających miejsce zamieszkania w państwie Unii Europejskiej, którego nie są obywatelami⁽¹⁾, w odniesieniu do ich kandydowania w wyborach do Parlamentu Europejskiego; apeluje do usunięcia barier biurokratycznych utrudniających udział w wyborach do Parlamentu Europejskiego obywatelom UE mającym miejsce zamieszkania w państwie członkowskim, którego nie są obywatelami, i popiera współpracę między państwami członkowskimi w celu wyeliminowania tego uchybienia, które zagraża demokratycznym normom UE; ponownie wzywa do dalszych kroków w celu zagwarantowania każdemu obywatelowi UE prawa do głosowania niezależnie od faktycznego miejsca zamieszkania;

Europejska inicjatywa obywatelska

11. z zadowoleniem odnosi się do przyjęcia rozporządzenia w sprawie inicjatywy obywatelskiej⁽²⁾, na mocy którego przyznaje się obywatelom takie same uprawnienia w zakresie inicjatywy politycznej, jakimi dysponują obecnie Parlament Europejski i Rada;

⁽¹⁾ Dz.U. L 26 z 26.1.2013, s. 27.

⁽²⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 211/2011 z dnia 16 lutego 2011 r. w sprawie inicjatywy obywatelskiej, (Dz.U. L 65 z 11.3.2011, s. 1).

Środa, 2 kwietnia 2014 r.

12. uważa, że inicjatywa ta może odgrywać kluczową rolę w określaniu spraw, którymi należy zająć się na szczeblu UE, i zwiększa legitymizację procedury dotyczącej kształtowania polityki na szczeblu UE;
13. wyraża jednak ubolewanie z powodu problemów technicznych, które napotkali organizatorzy inicjatywy obywatelskiej podczas jej przeprowadzania, i wzywa Komisję do ich rozwiązania;
14. podkreśla, że skuteczne stosowanie inicjatywy obywatelskiej utrudniają nie tylko problemy techniczne, lecz również trudności finansowe spowodowane brakiem zasobów budżetowych;

Ocena programu sztokholmskiego i jego wdrożenia

Prawa podstawowe

15. uważa, że UE powinna promować najwyższy poziom ochrony praw człowieka i podstawowych wolności wszystkich obywateli; jest zdania, że rozdział programu sztokholmskiego poświęcony prawom obywateli jest zgodny z ambicjami w tym zakresie; zauważa jednak, że pomimo poczynionych postępów należy przyspieszyć wdrażanie tego rozdziału;
16. przyjmuje do wiadomości komunikat Komisji i przypomina o stanowiskach przyjętych przez Parlament w sprawie ustanowienia nowych unijnych ram państwa prawa w celu poprawy zdolności UE do rozwiązania tzw. dylematu kopenhaskiego oznaczającego sytuację, w której Unia wyznacza wysokie standardy dla krajów kandydujących, ale nie dysponuje sprawnymi narzędziami dla obecnych państw członkowskich, których celem musi być zapewnienie przestrzegania przez wszystkie państwa członkowskie wspólnych wartości zapisanych w art. 2 TUE, z myślą o ciągłości „kryteriów kopenhaskich” w oczekiwaniu na zmianę rozporządzenia ustanawiającego Agencję Praw Podstawowych⁽¹⁾, do czego wielokrotnie wzywał Parlament;
17. W tym kontekście z zadowoleniem przyjmuje komunikat Komisji zatytułowany „Nowe ramy unijne na rzecz umocnienia praworządności” (COM(2014)0158) oraz oczekuje na współpracę z Komisją w zakresie skutecznego wdrożenia tych ram; podkreśla jednak, że nadal konieczna jest regularna ocena zgodności państw członkowskich z podstawowymi wartościami UE zgodnie z art. 2 TUE; przyjmuje do wiadomości specjalne znaczenie ekspertyzy i wskazówek Komisji Weneckiej i przypomina, że Agencja Praw Podstawowych Unii Europejskiej, sieć sądowa i inne niezależne struktury eksperckie również powinny przyczynić się do oceny zagrożeń dla praworządności;
18. obawia się, że kryzys gospodarczy może przeobrazić się w kryzys demokracji i uważa, że do obrony osiągnięć demokracji, praworządności i podstawowych wolności, walki z szerzącym się w Europie populizmem i dalszego umocnienia obywatelstwa UE niezbędny jest silny impuls polityczny oraz przejrzyste funkcjonowanie krajowych i europejskich instytucji demokratycznych; jest zaniepokojony przejawami otwartej nietolerancji dla mobilności obywateli UE, która ma na celu ograniczanie praw pracowniczych w niektórych nowych państwach członkowskich;
19. uważa, że należy zwracać większą uwagę na reagowanie na szczególną sytuację słabszych grup społecznych oraz na intensywniejszą walkę z rasizmem, ksenofobią, antysemityzmem, nietolerancją religijną, wrogością wobec muzułmanów, Romów, osób homoseksualnych i transseksualnych;
20. jest zdania, że ogromne znaczenie ma przyjęcie i skuteczne wdrożenie ustawodawstwa podejmującego problem przestępstw z nienawiści i mowy nienawiści oraz osób propagujących, popierających i dopuszczających się tych czynów; wzywa do dalszych prac nad takim ustawodawstwem z pełnym poszanowaniem zasady pomocniczości;

⁽¹⁾ Rozporządzenie Rady (WE) nr 168/2007 z dnia 15 lutego 2007 r. ustanawiające Agencję Praw Podstawowych Unii Europejskiej (Dz.U. L 53 z 22.2.2007, s. 1).

Środa, 2 kwietnia 2014 r.

21. wyraża ubolewanie z powodu braku postępów we wdrażaniu krajowych strategii integracji Romów i utrzymującego się zjawiska rasizmu wobec Romów oraz ich dyskryminacji na terenie całej Unii, w tym segregacji romskich dzieci w szkołach; wzywa państwa członkowskie do wzmocnienia wysiłków w zakresie egzekwowania podstawowych praw Romów oraz ich włączenia społecznego poprzez jak najszybsze wdrożenie zaleceń określonych w zaleceniu Rady z dnia 9 grudnia 2013 r. w sprawie skutecznych środków integracji Romów w państwach członkowskich⁽¹⁾; wzywa Komisję i państwa członkowskie do finansowego wspierania organizacji romskich i do angażowania ich we wszystkie strategie polityczne dotyczące Romów;

22. podkreśla fakt, że zasada uniwersalności dotyczy praw podstawowych i równego traktowania; w związku z tym wzywa Radę, by przyjęła wniosek dotyczący dyrektywy w sprawie niedyskryminacji; ubolewa nad nieodpowiednim stanem strategii politycznych dotyczących włączenia osób niepełnosprawnych oraz niedostatecznym zakresem uwzględniania ich praw;

23. wyraża zadowolenie z przyjęcia dyrektywy 2012/29/UE ustanawiającej normy minimalne w zakresie praw, wsparcia i ochrony ofiar przestępstw⁽²⁾, która zwraca szczególną uwagę na ochronę osób w trudnej sytuacji, takich jak kobiety i dzieci; podkreśla, że grupy te często padają ofiarą wszelkich rodzajów przemocy, w tym przemocy domowej; zaleca przeprowadzenie szczegółowego dochodzenia w sprawie tak poważnych naruszeń praw człowieka, a także ich dokładnego określenia i ścigania; z zadowoleniem przyjmuje przyjęcie dyrektywy 2011/99/UE⁽³⁾ w sprawie europejskiego nakazu ochrony i dyrektywy 2011/36/UE w sprawie zapobiegania handlowi ludźmi i zwalczania tego procederu oraz ochrony ofiar⁽⁴⁾ (dyrektywa zapobiegająca handlowi ludźmi); zwraca się do państw członkowskich z wnioskiem o jak najszybszą transpozycję i wdrożenie powyższych dyrektyw;

24. przywołuje własne dochodzenie w sprawie masowej inwigilacji elektronicznej obywateli UE; przypomina poważną obawę, jaką wyraził w rezolucji z dnia 4 lipca 2013 r. w sprawie programu inwigilacji amerykańskiej Agencji Bezpieczeństwa Narodowego, służb wywiadowczych w różnych państwach członkowskich i wpływu na prywatność obywateli UE⁽⁵⁾; uważa, że masowa inwigilacja stanowi poważne wyzwanie dla unijnych zasad demokracji, praworządności i praw podstawowych, oraz opowiada się za zorganizowaniem należytej i skutecznej kontroli parlamentarnej i sądowniczej oraz bezpieczeństwa na szczeblu Unii i państw członkowskich; za zasadnicze uważa wprowadzenie mechanizmów kontroli i równowagi, w szczególności poprzez przyjęcie ram prawnych UE w zakresie ochrony danych, które powinny zapewnić pełne przestrzeganie praw podstawowych; uważa, że należy podjąć działania w odniesieniu do inwigilacji zagrażającej bezpieczeństwu wewnętrznemu UE; wzywa Radę Europejską, aby zareagowała na zalecenia i postulaty zawarte w rezolucji z dnia 12 marca 2014 r. w sprawie w sprawie realizowanych przez NSA amerykańskich programów nadzoru, organów nadzoru w różnych państwach członkowskich oraz ich wpływu na prawa podstawowe obywateli UE oraz na współpracę transatlantycką w dziedzinie wymiaru sprawiedliwości i spraw wewnętrznych;

25. uważa, że odpowiedni proces rozliczalności jest niezbędny do skutecznej ochrony i skutecznego propagowania praw człowieka oraz do zapewnienia legalnych i skutecznych strategii bezpieczeństwa opartych na praworządności; apeluje do Komisji, aby zaproponowała mechanizm rozliczalności mający na celu zwiększenie zdolności UE i państw członkowskich do zapobiegania naruszaniu praw człowieka, prowadzenia dochodzeń i dochodzenia roszczeń w przypadku naruszeń praw człowieka na szczeblu UE, zwłaszcza tych popełnionych w kontekście domniemanego transportu i nielegalnego przetrzymywania więźniów przez CIA w europejskich więzieniach;

26. podkreśla, że przystąpienie Unii do europejskiej Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności (EKPC), przewidziane w art. 6 ust. 2 Traktatu o Unii Europejskiej, wzmocni jeszcze ochronę praw podstawowych w Unii, która jest zapewniona na podstawie Karty praw podstawowych i orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości;

27. stwierdza, że przystąpienie do tej konwencji zapewni obywatelom i innym osobom, za które Unia ponosi odpowiedzialność, w odniesieniu do działania Unii, ochronę analogiczną do tej, z której już korzystają w odniesieniu do działania poszczególnych państw członkowskich; przypomina, że jest to rozwiązanie tym bardziej odpowiednie, ponieważ państwa członkowskie przekazały Unii ważne kompetencje, zwłaszcza w dziedzinach dotyczących przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości;

⁽¹⁾ Dz.U. C 378 z 24.12.2013, s. 1.

⁽²⁾ Dz.U. L 315 z 14.11.2012, s. 57.

⁽³⁾ Dz.U. L 338 z 21.12.2011, s. 2.

⁽⁴⁾ Dz.U. L 101 z 15.4.2011, s. 1.

⁽⁵⁾ Teksty przyjęte, P7_TA(2013)0322.

Środa, 2 kwietnia 2014 r.

28. z zadowoleniem przyjmuje projekt porozumienia opracowany przez 47 państw członkowskich Rady Europy i Unię Europejską w sprawie przystąpienia UE do europejskiej konwencji praw człowieka i czeka na pozytywną opinię Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej na temat uzgodnionego tekstu; wzywa Parlament i Radę do szybkiego ratyfikowania tego porozumienia po wydaniu ostatecznego orzeczenia przez Trybunał Sprawiedliwości;
29. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że przystąpienie do konwencji zapewni obywatelom i innym osobom, za które Unia ponosi odpowiedzialność, istotną dodatkową ochronę zwłaszcza w kontekście przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości; podkreśla zbyt odległy termin zakończenia negocjacji akcesyjnych i wyraża ubolewanie, że UE nadal nie przystąpiła do konwencji; przypomina, że przystąpienie UE do konwencji zależy od ratyfikacji nie tylko przez państwa członkowskie, lecz przez pozostałe kraje będące jej stronami; wzywa wszystkie zainteresowane strony do jak najszybszego dokonania ratyfikacji;
30. stanowczo potępia blokowanie i opóźnienia, jakich UE doświadczyła podczas negocjacji w sprawie przystąpienia do EKPC, i wzywa instytucje UE i państwa członkowskie do przyspieszenia procedur przystąpienia UE do EKPC oraz do zaniechania w przyszłości dalszych prób podważenia jej roli oraz zakresu wynikających z niej kompetencji i uprawnień związanych z prawami człowieka i prawami podstawowymi obywateli i rezydentów;
31. apeluje o przyjęcie przeglądu rozporządzenia w sprawie dostępu do dokumentów⁽¹⁾ w oparciu o wnioski Parlamentu;
32. zwraca się do Komisji i państw członkowskich z prośbą o rozwój konkretnych narzędzi opartych na nowych technologiach informacyjno-komunikacyjnych w celu umożliwienia wymiany najlepszych praktyk na szczeblu europejskim w zakresie zwalczania dyskryminacji;
33. podkreśla, jak ważne jest uwzględnienie aspektu płci we wszelkich strategiach integracji osób niepełnosprawnych, imigrantów, Romów i innych mniejszości oraz osób wykluczonych;

Współpraca sądowa w sprawach cywilnych i karnych

34. odnotowuje, że program sztokholmski ma na celu ułatwienie swobodnego przepływu obywateli i rezydentów UE poprzez obronę i poszanowanie wszystkich praw i obowiązków wynikających z europejskiej przestrzeni sprawiedliwości oraz że współpraca sądowa stanowi główne narzędzie na rzecz osiągnięcia tego celu;
35. przyznaje, że inicjatywy w dziedzinie wzajemnego uznawania sytuacji prawnych, orzeczeń i dokumentów odgrywają bardzo ważną rolę w tym względzie, ponieważ wzajemne uznawanie pozostawia systemy prawne państw członkowskich w niezmienionej formie, ale zmniejsza obciążenia finansowe i administracyjne oraz przeszkody prawne dla obywateli, rodzin i przedsiębiorstw korzystających z przysługujących im na mocy Traktatu swobód, a jednocześnie są zgodne z zasadami praworządności i prawami podstawowymi;
36. przypomina, że program sztokholmski zawiera szereg ważnych inicjatyw w dziedzinie prawa cywilnego, w tym łatwiejsze uznawanie wyroków, ogólnounijną ważność testamentów, uproszczone procedury akceptacji dokumentów publicznych, prostsze egzekwowanie spłaty zadłużenia na szczeblu transgranicznym i unijne inicjatywy w dziedzinie szkoleń prawnych;
37. zauważa, że w tej dziedzinie przyjęto do tej pory tylko trzy akty prawne, mianowicie przekształcone rozporządzenie Bruksela I⁽²⁾, rozporządzenie w sprawie dziedziczenia⁽³⁾ i rozporządzenie Rzym III⁽⁴⁾, z których obecnie obowiązuje tylko to trzecie, oraz że chociaż Komisja złożyła znaczącą liczbę wniosków, do których przedstawienia wezwano w programie sztokholmskim, szereg ważnych wniosków, w tym związane z wzajemnym uznawaniem skutków aktów stanu cywilnego i 14. dyrektywa w sprawie prawa spółek, nadal pozostaje do realizacji;

⁽¹⁾ Rozporządzenie (WE) nr 1049/2001 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 30 maja 2001 r. w sprawie publicznego dostępu do dokumentów Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji, (Dz.U. L 145 z 31.5.2001, s. 43).

⁽²⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1215/2012 z dnia 12 grudnia 2012 r. w sprawie jurysdykcji i uznawania orzeczeń sądowych oraz ich wykonywania w sprawach cywilnych i handlowych – przekształcenie (Dz.U. L 351 z 20.12.2012, s. 1).

⁽³⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 650/2012 z dnia 4 lipca 2012 r. w sprawie jurysdykcji, prawa właściwego, uznawania i wykonywania orzeczeń, przyjmowania i wykonywania dokumentów urzędowych dotyczących dziedziczenia oraz w sprawie ustanowienia europejskiego poświadczenia spadkowego (Dz.U. L 201 z 27.7.2012, s. 107).

⁽⁴⁾ Rozporządzenie Rady (UE) nr 1259/2010 z dnia 20 grudnia 2010 r. w sprawie wprowadzenia w życie wzmocnionej współpracy w dziedzinie prawa właściwego dla rozwodu i separacji prawnej (Dz.U. L 343 z 29.12.2010, s. 10).

Środa, 2 kwietnia 2014 r.

38. uważa, że wzajemne uznawanie wymaga, aby obywatele i pracownicy wymiaru sprawiedliwości ufali nawzajem swoim instytucjom prawnym; odnotowuje, że wzmocnienie prawdziwie europejskiej kultury prawnej, w ramach której w pełni przestrzega się praw podstawowych, zasady pomocniczości i zasady niezawisłości sądów, ustanowienie wspólnych standardów oraz zrozumienie innych systemów prawnych, szczególnie poprzez kształcenie się, odgrywają bardzo ważną rolę we wzmacnianiu wzajemnego uznawania i zaufania; podkreśla, że wzajemne uznawanie i zaufanie mogą prowadzić do stopniowych zmian w krajowych tradycjach dotyczących prawa cywilnego poprzez wymianę najlepszych praktyk pomiędzy państwami członkowskimi; uważa, że taka wymiana nie powinna umniejszać wartości krajowych tradycji prawnych;
39. odnotowuje, że inicjatywy ustawodawcze w dziedzinie prawa cywilnego koncentrowały się dotychczas w dużej mierze na prawie materialnym; wzywa do położenia w przyszłości większego nacisku na prawo procesowe;
40. zachęca Komisję do podjęcia skutecznych działań w kierunku ustanowienia konwencji o orzeczeniach międzynarodowych, która realizowałaby cele podobne do założonych w rozporządzeniu Bruksela I;
41. z zadowoleniem przyjmuje wniosek dotyczący dyrektywy w sprawie poprawy równowagi płci wśród dyrektorów niewykonawczych spółek, których akcje są notowane na giełdzie⁽¹⁾; podkreśla potrzebę zwalczania utrzymującego się zjawiska „szklanego sufitu”, które pozostaje jedną z głównych przeszkód w rozwoju ścieżek kariery kobiet;
42. z zadowoleniem przyjmuje wniosek Komisji dotyczący rozporządzenia w sprawie promowania swobodnego przepływu obywateli i przedsiębiorstw poprzez uproszczenie procedur uznawania pewnych dokumentów urzędowych prowadzące do wyeliminowania biurokracji oraz istniejącego dystansu dzielącego instytucje UE i jej obywateli;
43. wzywa Komisję, aby, przyjmując kompleksowe podejście – zgodnie z wcześniejszymi zobowiązaniami i w następstwie ponawianych wniosków Parlamentu – przedłożyła wniosek dotyczący rozporządzenia w sprawie wzajemnego uznawania skutków prawnych wszystkich aktów stanu cywilnego w UE, aby zlikwidować dyskryminujące bariery prawne i administracyjne dla obywateli płci męskiej i żeńskiej oraz ich rodzin, którzy chcą korzystać z prawa do swobodnego przepływu osób, oraz aby umożliwić europejskim obywatelom i rezydentom oraz ich rodzinom utrzymanie na terytorium całej Unii Europejskiej obowiązujących praw przypisanych do stanu cywilnego uznawanego już przez szereg jurysdykcji europejskich;
44. ponownie wzywa do przyjęcia europejskiego kodeksu międzynarodowego prawa prywatnego.
45. wzywa Komisję do dalszego rozwoju programu e-sprawiedliwość, aby zapewnić obywatelom bezpośredni dostęp online do informacji prawnych i wymiaru sprawiedliwości;
46. uznaje postęp poczyniony do tej pory w ramach harmonogramu działań dotyczących umocnienia praw procesowych osób podejrzanych i oskarżonych w postępowaniach karnych, w tym przyjęcie dyrektyw dotyczących prawa do tłumaczenia ustnego i pisemnego⁽²⁾, prawa do informacji w postępowaniu karnym⁽³⁾ oraz prawa dostępu do adwokata w postępowaniu karnym⁽⁴⁾; wzywa do ich terminowej i należytej transpozycji oraz do organizowania szkoleń dla urzędników rządowych, sędziów, prokuratorów i adwokatów; przypomina, że środki te mają zasadnicze znaczenie dla właściwego funkcjonowania współpracy sędowniczej UE w sprawach karnych, zwłaszcza w odniesieniu do wdrażania środków opartych na zasadzie wzajemnego uznawania, takich jak europejski nakaz aresztowania, oraz że bardzo istotne są dalsze postępy w zakresie ochrony praw podejrzanych i oskarżonych; odnotowuje wnioski w sprawie pomocy prawnej, domniemania niewinności i gwarancji dla dzieci; zdecydowanie uważa, że aby zapewnić skuteczne wdrożenie dyrektywy w sprawie prawa dostępu do adwokata, należy w szczególności skutecznie zagwarantować dostęp do adwokata; wzywa do dyskusji nad ochroną świadków i osób zgłaszających przypadki naruszenia; apeluje, aby jednym z priorytetów programu posttokholmskiego było wzmocnienie praw procesowych osób podejrzanych i oskarżonych w postępowaniach karnych, i przypomina, że przedmiotowy harmonogram działań nie jest wyczerpujący;

⁽¹⁾ COM(2012)0614.

⁽²⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/64/UE z dnia 20 października 2010 r. w sprawie prawa do tłumaczenia ustnego i tłumaczenia pisemnego w postępowaniu karnym (Dz.U. L 280 z 26.10.2010, s. 1).

⁽³⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/13/UE z dnia 22 maja 2012 r. w sprawie prawa do informacji w postępowaniu karnym (Dz.U. L 142 z 1.6.2012, s. 1).

⁽⁴⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/48/UE z dnia 22 października 2013 r. w sprawie prawa dostępu do adwokata w postępowaniu karnym i w postępowaniu dotyczącym europejskiego nakazu aresztowania oraz w sprawie prawa do poinformowania osoby trzeciej o pozbawieniu wolności i prawa do porozumiewania się z osobami trzecimi i organami konsularnymi w czasie pozbawienia wolności (Dz.U. L 294 z 6.11.2013, s. 1).

Środa, 2 kwietnia 2014 r.

47. ubolewa nad tym, że niewykonane pozostają dalsze prace w związku z tymczasowym aresztowaniem, zatrzymaniem administracyjnym i zatrzymaniem małoletnich, w których przypadku w wielu państwach członkowskich normy znacznie odbiegają od praw człowieka i innych norm międzynarodowych; uznaje potrzebę dokonania oceny skuteczności prac nieustawodawczych w zakresie obowiązujących decyzji ramowych, potrzebę powszechnego dostrzegania problemów z przepisami i praktyką w zakresie tymczasowego aresztowania na terenie Europy, które zostały zidentyfikowane w ramach konsultacji Komisji, a także potrzebę zaangażowania się w ponowne podjęcie zagadnienia dotyczącego ustalenia minimalnych, możliwych do wyegzekwowania norm związanych z tymczasowym aresztowaniem w drodze działań ustawodawczych; wzywa Komisję do ponownego zbadania sprawy ustalenia takich norm związanych z tymczasowym aresztowaniem, zatrzymaniem administracyjnym i zatrzymaniem małoletnich w drodze działań ustawodawczych;

48. zdecydowanie uważa, że spójność zasad stosowanych w ramach rozwijania unijnej przestrzeni sprawiedliwości w sprawach karnych powinna stać się priorytetem oraz że instytucje UE powinny ze sobą ściśle współpracować w tym zakresie, jak zostało to podkreślone w rezolucji Parlamentu z dnia 22 maja 2012 r. w sprawie podejścia UE do prawa karnego ⁽¹⁾;

49. uważa, że należy wzmocnić wzajemne zaufanie pomiędzy państwami członkowskimi przez harmonizowanie poszanowania praw podstawowych w związku z postępowaniem karnym, przedsięwzięcie wspólnych środków w celu zapewnienia właściwego funkcjonowania wymiaru sprawiedliwości i więzień, które często są źródłem braku zaufania między państwami członkowskimi, oraz że wzajemne uznawanie i harmonizacja unijnego prawa karnego nie mogą postępować bez poważnych informacji zwrotnych na temat wdrażania tych zasad na szczeblu państw członkowskich;

50. przychylnie odnosi się do wniosku w sprawie rozporządzenia Rady ustanawiającego Prokuraturę Europejską (COM(2013)0534); jest przekonany, że ustanowienie Prokuratury Europejskiej stanowiłoby ważny krok w kierunku dalszego rozwoju unijnej przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości; ponadto z zadowoleniem przyjmuje wniosek dotyczący rozporządzenia w sprawie Agencji Unii Europejskiej ds. Współpracy Wymiarów Sprawiedliwości w Sprawach Karnych (Eurojust) (COM(2013)0535);

51. uważa, że konieczne jest podjęcie większych wysiłków w celu wdrożenia zasady wzajemnego uznawania postanowień sądów w zakresie wykonywania wyroków karnych;

52. uważa, że skuteczny, dostępny, sprawiedliwy i zgodny z prawami podstawowymi wymiar sprawiedliwości stanowi siłę napędową demokracji, zaufania i dobrobytu obywateli oraz dobrze prosperującej gospodarki;

53. z zadowoleniem przyjmuje niezmiennie starania instytucji UE i państw członkowskich na rzecz zapewnienia powszechnego wsparcia dla Międzynarodowego Trybunału Karnego (MTK) jako najważniejszego instrumentu zapewniającego sprawiedliwość ofiarom przestępstw podlegających prawu międzynarodowemu oraz instrumentu promowania poszanowania międzynarodowego prawa humanitarnego i praw człowieka, a także na rzecz współpracy z tymże Trybunałem; zachęca wszystkie państwa członkowskie do zawarcia umów ramowych z MTK, zwłaszcza w sprawie relokacji świadków, tymczasowego zwalniania, relokacji osób uniewinnionych i wykonywania wyroków; wzywa państwa członkowskie UE jako strony Rzymskiego Statutu MTK do zapewnienia Trybunałowi zasobów niezbędnych do wypełniania jego prerogatyw i orzekania w sposób zdecydowany, sprawiedliwy i przejrzysty;

54. podkreśla konieczność odpowiedniego przeszkolenia urzędników (funkcjonariuszy policji, pracowników służby zdrowia, służby sądowej itp.), którzy prawdopodobnie będą stykać się z przypadkami, w których integralność cielesna, psychiczna i seksualna danej osoby uznana zostanie za zagrożoną, szczególnie z kobietami, które padły ofiarą przemocy na tle płciowym; zwraca się do państw członkowskich z prośbą o wsparcie pracy społeczeństwa obywatelskiego, w szczególności organizacji pozarządowych, organizacji kobiet i innych organizacji ochotniczych udzielających specjalistycznego wsparcia oraz o współpracę z tymi podmiotami w zakresie udzielania pomocy kobietom, które padły ofiarami przemocy ze względu na płeć;

55. wzywa państwa członkowskie do ratyfikowania konwencji stambulskiej w sprawie zapobiegania i zwalczania przemocy wobec kobiet i przemocy domowej, a Komisję – do niezwłocznego przedłożenia wytycznych negocjacyjnych w sprawie przystąpienia UE do tej konwencji;

Bezpieczeństwo wewnętrzne

56. odnotowuje postępy poczynione przez państwa członkowskie i Komisję w kontekście strategii bezpieczeństwa wewnętrznego i cyklu polityki UE w zakresie zwalczania zorganizowanej i poważnej przestępczości międzynarodowej, zwłaszcza w następujących obszarach: walka z terroryzmem, zorganizowana przestępczość międzynarodowa (w tym przestępstwa gospodarcze), cyberprzestępczość, przestępczość, którą ułatwia korzystanie z internetu, np. pornografia dziecięca, ochrona infrastruktury krytycznej, walka z korupcją, praniem pieniędzy, finansowaniem terroryzmu, agresywną radykalizacją i nielegalnym handlem bronią palną; zwraca jednak uwagę, że we wszystkich tych dziedzinach trzeba poczynić dalsze postępy;

⁽¹⁾ Dz.U. C 264 E z 13.9.2013, s. 7.

Środa, 2 kwietnia 2014 r.

57. podkreśla, że handel ludźmi stanowi bardzo poważne przestępstwo, którego ofiarami padają zwłaszcza kobiety, oraz pogwałcenie praw człowieka i naruszenie godności ludzkiej, czego Unia nie może tolerować; wyraża ubolewanie z powodu rosnącej liczby ofiar handlu ludźmi z UE i do UE pomimo wejścia w życie w grudniu 2011 r. dyrektywy w sprawie zapobiegania handlowi ludźmi; wzywa państwa członkowskie do zwiększenia wysiłków w celu zahamowania tej niepokojącej tendencji poprzez zapewnienie opracowania i wdrożenia – zgodnie z powyższą dyrektywą – wspólnej, skoordynowanej i ambitnej strategii europejskiej, a także ustawodawstwa i środków na rzecz walki z przemytem ludzi i handlem ludźmi oraz z międzynarodowymi sieciami przestępczości zorganizowanej, które będą skupiały się w szczególności na kobietach i nieletnich; podkreśla, że działania mające na celu zwalczanie handlu ludźmi, przymusowej pracy, nielegalnej imigracji i przemytu muszą koncentrować się na przyczynach problemu;

58. ubolewa nad faktem, że plan działania UE na lata 2010-2013 w obszarze poprawy bezpieczeństwa chemicznego, biologicznego, radiologicznego i jądrowego (CBRJ) (COM(2009)0273) nie został w pełni zrealizowany czy włączony przez państwa członkowskie do krajowych decyzji politycznych; wzywa zatem UE i państwa członkowskie do zacieśnienia współpracy i koordynacji w obszarze CBRJ na szczeblu regionalnym i europejskim oraz, z tego względu, wzywa również Radę do zapewnienia koordynacji między władzami krajowymi i Koordynatorem ds. Zwalczania Terroryzmu;

59. wzywa Komisję do zintensyfikowania i wzmożenia swoich starań na rzecz ochrony interesów finansowych Unii i do zakończenia opóźnionej reformy Europejskiego Urzędu ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych w pełni uwzględniającej ochronę danych i praw osób podejrzanych w oparciu o właściwe definicje z zakresu prawa karnego;

60. z zadowoleniem przyjmuje porozumienie osiągnięte w odniesieniu do wniosku dotyczącego dyrektywy w sprawie zamrożenia i konfiskaty dochodów pochodzących z działalności przestępczej w Unii Europejskiej (COM(2012)0085); przypomina, że konfiskata dochodów pochodzących z działalności przestępczej jest jednym z najskuteczniejszych narzędzi walki z organizacjami przestępczymi;

61. zdecydowanie uważa, że w ramach unijnej polityki przeciwdziałania terroryzmowi należy podjąć problem radykalizacji grup/osób w społeczeństwach europejskich i wyraźnej tendencji do indywidualizacji działań terrorystycznych w naszych społeczeństwach; wzywa do lepszej koordynacji działań wszystkich służb UE odpowiedzialnych za wdrażanie unijnej strategii przeciwdziałania terroryzmowi, mianowicie Koordynatora UE ds. Zwalczania Terroryzmu, Europolu, Stałego Komitetu Współpracy Operacyjnej w zakresie Bezpieczeństwa Wewnętrznego (COSI), Komisji Polityki Spójności Terytorialnej (aspekty zewnętrzne) i Eurojustu;

62. wyraża ubolewanie w związku z tym, że w komunikacie z dnia 10 kwietnia 2013 r. pt. „Drugie sprawozdanie na temat realizacji strategii bezpieczeństwa wewnętrznego UE” (COM(2013)0179) Komisja jest mało krytyczna względem działań prowadzonych w ramach tej strategii, potwierdzając te same priorytety co w pierwotnym komunikacie z listopada 2010 r. i nie uwzględniając zwłaszcza konsekwencji wprowadzenia Karty praw podstawowych, której większość artykułów ma zastosowanie nie tylko do obywateli europejskich, ale również do wszystkich osób obecnych na terytorium UE;

63. przypomina, że Parlament Europejski jest obecnie pełnoprawnym podmiotem instytucjonalnym w dziedzinie strategii politycznych dotyczących bezpieczeństwa i jest w związku z tym uprawniony do czynnego udziału w procesie określania cech i priorytetów strategii bezpieczeństwa wewnętrznego, jak również w procesie oceny tych instrumentów, w tym poprzez monitorowanie wdrażania strategii bezpieczeństwa wewnętrznego, prowadzone wspólnie przez Parlament Europejski, parlamenty narodowe i Radę na mocy art. 70 i 71 TFUE; uważa, że Parlament Europejski powinien odgrywać istotną rolę w procesie oceny i określania wewnętrznych strategii bezpieczeństwa, gdyż mają one zasadniczy wpływ na prawa podstawowe wszystkich osób zamieszkujących w UE; podkreśla zatem, że należy zadbać o to, by te strategie polityczne wchodziły w zakres kompetencji jedynej instytucji europejskiej wyłanianej w wyborach bezpośrednich, która odpowiada za kontrolę i nadzór demokratyczny;

64. uważa, że właściwa ocena wdrożenia, skutków oraz konkretnych wyników polityk i prawodawstwa w dziedzinie bezpieczeństwa wewnętrznego, analiza zagrożeń wymagających interwencji, uwzględnienie zasad proporcjonalności i konieczności oraz debata demokratyczna to zasadnicze warunki skuteczności strategii bezpieczeństwa wewnętrznego;

65. podkreśla, że obecna strategia bezpieczeństwa wewnętrznego przestanie obowiązywać w 2014 r.; wzywa Komisję do rozpoczęcia prac nad przygotowaniem nowej strategii na lata 2015-2019, która uwzględni wejście w życie Traktatu z Lizbony i włączenie Karty praw podstawowych do prawa Unii; wzywa Radę do należytego uwzględnienia wkładu Parlamentu w odniesieniu do nowej strategii bezpieczeństwa wewnętrznego, zanim strategia ta zostanie przyjęta; odnotowuje związane z tym analizy Europolu, w tym analizę ryzyka;

Środa, 2 kwietnia 2014 r.

66. przyjmuje do wiadomości, że przestępczość transgraniczna w UE stale rośnie i w związku z tym podkreśla znaczenie dostatecznego finansowania agencji zajmujących się współpracą organów ścigania; uważa, że obecny „krajobraz” różnych instrumentów, kanałów i narzędzi wymiany informacji między europejskimi organami ścigania jest skomplikowany i rozproszony, co prowadzi do nieskutecznego wykorzystywania dostępnych instrumentów oraz nieodpowiedniego nadzoru demokratycznego i nieodpowiedniej rozliczalności na szczeblu UE; wzywa do opracowania zorientowanej na przyszłość wizji dotyczącej sposobu kształtowania i optymalizowania wymiany danych pomiędzy organami ścigania w UE przy jednoczesnym zagwarantowaniu praw podstawowych, w tym solidnego poziomu ochrony danych; zauważa, że konieczne jest zwiększenie wzajemnego zaufania pomiędzy organami ścigania w celu usprawnienia wymiany informacji;

67. odrzuca pojęcie nadzoru prognostycznego bez wstępnego podejrzenia, w szczególności wniosek w sprawie danych dotyczących przelotu pasażera oraz pomysł unijnego systemu śledzenia środków finansowych należących do terrorystów; wzywa Komisję do uchylecia dyrektywy w sprawie zatrzymywania danych ⁽¹⁾;

68. wzywa Komisję do zachęcania państw członkowskich, aby zakładały ośrodki pomocy na obszarach o dużym natężeniu przestępczości w celu zapewnienia ofiarom natychmiastowej pomocy psychologicznej i fizycznej;

69. wzywa Komisję do szybkiego przedstawienia wniosków mających na celu włączenie instrumentów w dziedzinie transgranicznej współpracy policyjnej, przyjętych w ramach byłego trzeciego filaru – takich jak decyzja w sprawie konwencji z Prüm i inicjatywa szwedzka – do ram prawnych Traktatu z Lizbony;

70. z zadowoleniem przyjmuje wniosek Komisji dotyczący nowego rozporządzenia w sprawie Europolu oparty na nowej podstawie prawnej przewidzianej w Traktacie z Lizbony i ma nadzieję na szybkie przeprowadzenie tej ważnej procedury ustawodawczej w pełnej zgodności z postanowieniami Traktatu, aby Europol mógł skuteczniej spełniać swoje zadanie zwalczania zorganizowanej przestępczości transgranicznej;

71. wyraża ubolewanie, że Unia Europejska nie posiada jeszcze odpowiednich zasobów, aby móc zapobiegać klęskom żywiołowym czy katastrofom spowodowanym przez człowieka oraz reagować na nie;

Granice i wizy

72. z zadowoleniem przyjmuje zakończenie negocjacji w sprawie pakietu dotyczącego ładu Schengen; wzywa Komisję do wypełnienia w pełni swojej roli jako koordynatora ocen ładu Schengen oraz gwaranta Traktatów, aby uniknąć każdej sytuacji, która mogłaby zagrozić funkcjonowaniu strefy Schengen; przypomina, że obszar Schengen opiera się na wzajemnym zaufaniu, a każde państwo członkowskie wywiązuje się ze swoich obowiązków, w tym z kontroli granic zewnętrznych, zgodnie z postanowieniami kodeksu granicznego Schengen, obejmującego również wykorzystywanie dostępnych technologii; przypomina, jak istotna jest walka z handlem i przemytem na granicach, zwłaszcza przemytem migrantów; powtarza swoje stanowisko, że strefa Schengen powinna, bez dalszej zwłoki, zostać powiększona o Rumunię i Bułgarię;

73. uważa zniesienie kontroli na wewnętrznych granicach za jedno z najważniejszych osiągnięć integracji europejskiej; oczekuje od Komisji zwracania szczególnej uwagi na brak kontroli na wewnętrznych granicach i zdecydowanie odrzuca wszelkie próby ograniczenia swobody przepływu osób, które są sprzeczne z dorobkiem prawnym UE;

74. przyjmuje do wiadomości, że strefa Schengen ma wyjątkowy charakter i jak dotąd rozwijana jest krok po kroku; uważa jednak, że niezbędna jest długofalowa refleksja nad jej dalszym rozwojem; uważa, że zewnętrzne granice strefy Schengen powinny być w przyszłości strzeżone przy wsparciu europejskiej straży granicznej przeszkolonej w zakresie standardów praw człowieka;

75. z zadowoleniem przyjmuje reformę mandatu Fronteksu oraz porozumienie w sprawie EUROSUR; z zadowoleniem przyjmuje nowe przepisy dotyczące nadzoru granic morskich, dzięki którym priorytetem stało się również ratowanie życia migrantów, a także poszanowanie praw człowieka należnych migrantom i osobom ubiegającym się o azyl, w tym zasady non-refoulement; przypomina, że Unia i państwa członkowskie podczas interwencji na pełnym morzu lub przy prowadzeniu nadzoru zewnętrznych granic Unii powinny przestrzegać prawa międzynarodowego, wspólnotowego dorobku prawnego oraz w szczególności orzecznictwa Europejskiego Trybunału Praw Człowieka;

⁽¹⁾ Dyrektywa 2006/24/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 15 marca 2006 r. w sprawie zatrzymywania generowanych lub przetwarzanych danych w związku ze świadczeniem ogólnie dostępnych usług łączności elektronicznej lub udostępnianiem publicznych sieci łączności oraz zmieniająca dyrektywę 2002/58/WE (Dz.U. L 105 z 13.4.2006, s. 54).

Środa, 2 kwietnia 2014 r.

76. jest głęboko zasmucony i ubolewa w związku z tragicznymi przypadkami śmiertelnymi na granicach UE, zwłaszcza na Morzu Śródziemnym; przypomina, że zdarzenia u wybrzeży Lampeduzy powinny stać się momentem przełomowym dla UE oraz że jedynym sposobem zapobieżenia kolejnej tragedii jest przyjęcie skoordynowanego podejścia opartego na solidarności i odpowiedzialności oraz wspieranego przez wspólne instrumenty;

77. zwraca się do Komisji o informacje na temat sytuacji w ośrodkach dla uchodźców, w tym na temat poszanowania w nich praw człowieka, oraz apeluje o podjęcie przez Komisję inicjatyw na rzecz działania takich ośrodków w przyszłości;

78. wyraża zaniepokojenie rosnącą liczbą ofiar śmiertelnych, zwłaszcza na morzu, i przypadkami naruszania praw człowieka podczas podejmowanych przez nielegalnych migrantów prób dostania się na terytorium UE; zwraca się do Komisji, aby informowała Parlament przed zawarciem jakiegokolwiek umowy między Fronteksem a państwem trzecim; nalega, aby w porozumieniach takich przewidywać rygorystyczne zabezpieczenia, aby zapewnić pełne przestrzeganie norm praw człowieka, również w odniesieniu do powrotów, wspólnego patrolowania, poszukiwań oraz akcji ratunkowych lub przechwytywania;

79. przypomina o kluczowej roli Fronteksu i Europejskiego Kolegium Policyjnego w szkoleniu pracowników organów ścigania i funkcjonariuszy straży granicznej w kontekście wykonywania orzeczeń i egzekwowania prawa przy poszanowaniu praw człowieka przynależne migrantom;

80. zdecydowanie popiera wezwanie Rady Europejskiej do umocnienia roli Fronteksu zgodnie z programem sztokholmskim, aby zwiększyć zdolności agencji w zakresie skutecznego reagowania na zmienne przepływy migracyjne;

81. ubolewa nad późnym przejściem na system informacyjny Schengen drugiej generacji oraz nad poniesionymi zwiększonymi kosztami; podkreśla, że te nowe systemy muszą obecnie pomyślnie przejść test codziennego użytkowania; przypomina swój postulat, „by nie wprowadzać nowych instrumentów zarządzania granicami ani szeroko zakrojonych systemów przechowywania danych, dopóki istniejące narzędzia nie będą konieczne oraz nie będą w pełni funkcjonować i gwarantować bezpieczeństwa i niezawodności”; jest głęboko zaniepokojony zgłaszanymi atakami hackerów na system informacyjny Schengen i uważa, że należy omówić kwestię outsourcingu w zakresie zarządzania dużymi europejskimi systemami informatycznymi i ich działania; apeluje do Komisji, aby przedstawiła we właściwym terminie oceny tych systemów, co przewidują odpowiednie instrumenty prawne; ubolewa nad brakiem postępów w zakresie wykorzystywania bezpiecznych dokumentów źródłowych;

82. z zadowoleniem przyjmuje postępy w dziedzinie wspólnotowego dorobku prawnego w odniesieniu do wiz, ale wzywa też do lepszego wdrażania obowiązujących zasad; uważa, że wspólne ośrodki przyjmowania wniosków wizowych okazały się przydatnym narzędziem, które mogłoby stać się w przyszłości normą; jest zdania, że międzyinstytucjonalna dyskusja na temat celów wspólnej polityki wizowej powinna określić kroki w kierunku dalszej harmonizacji procedur wizowych, w tym wspólnych zasad dotyczących wydawania wiz; wzywa do zawarcia kolejnych umów o ułatwieniach wizowych oraz do monitorowania i usprawnienia obecnych;

83. apeluje do państw członkowskich o wykorzystanie obecnie obowiązujących przepisów kodeksu wizowego i kodeksu granicznego Schengen pozwalających na wydawanie wiz humanitarnych oraz o ułatwienie zapewniania tymczasowego schronienia obrońcom praw człowieka, których życie w państwach trzecich jest zagrożone;

84. wzywa instytucje UE i państwa członkowskie do zwiększania mobilności pracowników przez dopuszczanie możliwości wiz tymczasowych oraz ułatwianie procesu ponownego składania wniosku osobom, które są już w systemie; uważa, że skutecznie zwiększyłyby to mobilność pracowników, gwarantując pewność prawa i zwiększając wewnętrzną mobilność w UE;

85. wzywa Komisję do dalszego ulepszania obowiązujących umów o ułatwieniach wizowych między Unią a jej wschodnimi sąsiadami, jak również do prac prowadzących do utworzenia obszaru podróży bezwizowych, umożliwiającego kontakty międzyludzkie;

Azyl i migracja

86. przypomina, że Rada Europejska podkreśliła w programie sztokholmskim, że „dobrze zarządzana migracja może być korzystna dla wszystkich zainteresowanych stron”; oczekuje dalszych postępów w przyjmowaniu ustawodawstwa w dziedzinie legalnej migracji oraz wzywa do podjęcia większych wysiłków w przyszłości w celu sprostania wyzwaniom demograficznym i potrzebom gospodarki; uważa jednocześnie, że integracja migrantów wymaga większej uwagi;

Środa, 2 kwietnia 2014 r.

87. apeluje do instytucji UE i rządów państw członkowskich, aby rozpowszechniły wśród opinii publicznej i pracodawców informacje o portalu UE poświęconym imigracji; wzywa Komisję do monitorowania transpozycji dyrektywy w sprawie niebieskiej karty oraz do informowania na temat jej stosowania, co przewiduje sama dyrektywa;

88. pilnie apeluje o większą przejrzystość, wymagającą od państw członkowskich składania rocznych sprawozdań na temat postępów każdej konkretnej mniejszości w obszarze integracji na rynku pracy oraz postępów w kwestii oddziaływania polityki równości w odniesieniu do każdej konkretnej mniejszości; zachęca Komisję Europejską do przedstawiania „rocznych sprawozdań dotyczących tendencji” ujmujących porównywalne wskaźniki w zakresie spójności społecznej ustalone i określone wcześniej jako cele, w tym obejmujące całą UE monitorowanie sytuacji osób nowo przybyłych, rezydentów długoterminowych, migrantów, którym nadano obywatelstwo, i dzieci migrantów, w podziale pod względem równościowym (tj. pochodzenie etniczne/rasowe, religia/wyznanie, płeć, wiek, orientacja seksualna i niepełnosprawność), aby dokonać pomiaru postępu polityki w zakresie włączenia społecznego w czasie; uważa, że w tym celu należy stosować otwartą metodę koordynacji;

89. przyznaje, że ostatnie zmiany i zamieszki w Afryce Północnej oraz na Bliskim Wschodzie spowodowały zwiększenie presji na wschodnie i południowe granice UE;

90. z zadowoleniem odnosi się do przyjęcia pakietu azylowego; wzywa Komisję do monitorowania prawidłowego wdrożenia tego pakietu przez państwa członkowskie od daty rozpoczęcia jego stosowania oraz do poczynienia niezbędnych kroków mających zapewnić spójność ustawodawstwa krajowego z orzecznictwem; proponuje, aby Europejski Urząd Wsparcia w dziedzinie Azylu (EASO) uwzględnił odtąd to nowe ustawodawstwo w swoich programach szkoleniowych;

91. wzywa do utworzenia w EASO punktu kontaktowego dotyczącego aspektu płci;

92. ubolewa nad utrzymującą się i systematyczną praktyką przetrzymywania migrantów w ośrodkach detencyjnych, na którą zwracała ostatnio uwagę Rada Praw Człowieka ONZ; apeluje o dalsze opracowywanie i wdrażanie rozwiązań alternatywnych wobec przetrzymywania, w tym uregulowania statusu migrantów nieposiadających odpowiednich dokumentów w oparciu o jasne kryteria;

93. uważa, że w kontekście systemu dublińskiego należy rozważyć w przyszłości możliwość zawieszenia przeniesień do państw członkowskich w sytuacji znaczącej presji;

94. wyraża głębokie ubolewanie z powodu niewprowadzenia w życie zasad solidarności i sprawiedliwego podziału odpowiedzialności określonych w art. 80 TFUE; uważa, że w przyszłości niezbędne będą bardziej widoczne i konkretne środki, w szczególności w przypadku państw członkowskich, do których napływa więcej migrantów i wniosków o azyl; wzywa do wprowadzenia spójnego i dobrowolnego stałego wewnątrzunijnego programu relokacji dla osób korzystających z ochrony międzynarodowej;

95. uważa, że należy rozszerzyć zewnętrzny wymiar polityki azylowej w odniesieniu do przesiedleń i procedur bezpiecznego wjazdu; ubolewa nad ograniczonym do tej pory zaangażowaniem państw członkowskich w kwestię przesiedleń;

96. wyraża poważne zaniepokojenie losem obywateli państw trzecich i bezpieczeństwa odesłanych w ramach unijnych umów o readmisję, w tym przypadkami bezterminowego przetrzymywania, niepewnej sytuacji prawnej czy odsyłania do kraju pochodzenia, a także domaga się wyłączenia z tych umów klauzul o obywatelach państw trzecich; podkreśla znaczenie wdrożenia zaleceń zawartych w ocenie umów o readmisji przygotowanej przez Komisję;

Zewnętrzny wymiar przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości

97. odnotowuje znaczenie wzmocnionego zewnętrznego wymiaru europejskiej polityki w dziedzinie wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości oraz apeluje o wzmocnienie współpracy z państwami trzecimi na wszystkich szczeblach w dziedzinie bezpieczeństwa, migracji, praw podstawowych oraz zarządzania granicami;

98. przypomina, że Unia Europejska i państwa członkowskie powinny nadal włączać imigrację do współpracy na rzecz rozwoju oraz wzmacniać swoje umowy partnerskie, tak aby w ramach regularnego dialogu prowadzonego przez Unię Europejską z państwami trzecimi pochodzenia lub tranzytu oraz w ramach działań Europejskiej Służby Działań Zewnętrznych (ESDZ) upowszechniać swoją współpracę z tymi państwami w dziedzinach walki z handlem ludźmi, nielegalnej imigracji, przywracania więzi rodzinnych, powrotu i readmisji; wzywa do solidarności z państwami trzecimi położonymi w pobliżu krajów dotkniętych wojną domową, przyjmującymi uchodźców uciekających przed tym konfliktem;

Środa, 2 kwietnia 2014 r.

99. podkreśla, że konieczne jest wspieranie polityki dobrowolnego powrotu;

100. podkreśla, że w Traktacie o Unii Europejskiej (TUE) prawa człowieka, demokracja i państwo prawa stanowią centralny punkt polityki wewnętrznej i zewnętrznej UE, tak jak przewidziano w art. 2, 3 i 21 TUE, a w związku z tym jest przekonany, że poszanowanie, ochronę i propagowanie tych wartości należy rozwijać w spójny sposób, aby UE była wiarygodna na arenie międzynarodowej; ubolewa nad tym, że Komisja ciągle odmawia opracowania planu działania dotyczącego praw człowieka mającego na celu promowanie wartości UE w zewnętrznym wymiarze polityki wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości, o co apelowano w programie sztokholmskim;

101. wzywa Komisję i ESDZ do podjęcia praktycznych kroków w celu zapewnienia większej spójności i zgodności między zewnętrzną a wewnętrzną polityką UE;

102. zdecydowanie uważa, że UE i jej państwa członkowskie nie powinny podpisywać porozumień dotyczących przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości z państwami trzecimi, w których istnieje poważne ryzyko naruszania praw człowieka i w których nie chroni się rządów prawa; podkreśla, że wszelkie porozumienia w tym obszarze należy zawierać po przeprowadzeniu dokładnej oceny wpływu na prawa człowieka i że powinny one zawierać klauzulę zawieszenia dotyczącą praw człowieka;

103. wyraża zaniepokojenie rosnącymi wymaganiami wobec krajów sąsiadujących w związku z unijnymi strategiami w zakresie migracji i zarządzania granicami; apeluje o oparte na prawach człowieka podejście do migracji i zarządzania granicami w UE, w ramach którego prawa legalnych i nielegalnych migrantów i innych grup w trudnej sytuacji będą zawsze traktowane priorytetowo; przypomina o eksterytorialnym stosowaniu europejskiej konwencji praw człowieka przy wdrażaniu unijnej polityki migracji, zgodnie z orzeczeniem Europejskiego Trybunału Praw Człowieka;

104. apeluje o bardziej skoordynowane podejście w ramach dialogów dotyczących praw człowieka i w podkomisjach ds. sprawiedliwości, wolności i bezpieczeństwa ustanowionych na mocy umów z państwami trzecimi, zwłaszcza w państwach objętych europejską polityką sąsiedztwa, a w ujęciu ogólnym wszystkich tych, których dotyczą umowy o readmisji;

105. wzywa Komisję do zaproponowania działań służących ochronie kobiet, które padły ofiarami handlu ludźmi i wykorzystywania seksualnego i udzielaniu im pomocy z wykorzystaniem rozmaitych środków, w tym opracowania systemów rekompensat, bezpiecznego powrotu i pomocy przy reintegracji w społeczeństwie w państwie pochodzenia, jeżeli zdecydują się na dobrowolny powrót, a także wsparcia i pomocy podczas ich pobytu w UE oraz współpracy z władzami państw pochodzenia w celu ochrony rodzin ofiar handlu i wykorzystywania seksualnego;

Metody, narzędzia i procesy

106. uważa, że proces kształtowania polityki musi być na jak najwyższym poziomie; jest zdania, że określanie problemów, dyskusja na temat możliwych rozwiązań oraz wybór pomiędzy dostępnymi wariantami powinny stanowić ciąg następujących po sobie etapów; zauważa, że na szczeblu europejskim potrzebne są większe wysiłki w dziedzinie badań naukowych, a bliższa współpraca i lepsza wymiana informacji między europejskimi instytucjami i agencjami a państwami członkowskimi spowodowałyby poprawę w zakresie tworzenia i wdrażania polityki;

107. wyraża ubolewanie z powodu braku obiektywnej oceny postępów poczynionych w kierunku przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości oraz braku rzetelnych danych na temat wdrożenia wspólnotowego dorobku prawnego przez państwa członkowskie;

108. proponuje systematyczną, obiektywną i niezależną ocenę ex post ustawodawstwa i jego wdrażania, w której powinno się także oceniać stałą potrzebę przepisów w tym obszarze; zwraca w szczególności uwagę na znaczenie sporządzania ocen wpływu w tym zakresie przez Komisję, Parlament i Radę przy jednoczesnym utrzymaniu norm i unikaniu nadmiernej biurokracji;

109. z zadowoleniem przyjmuje inicjatywę Komisji w zakresie sporządzenia unijnej tablicy wyników wymiaru sprawiedliwości, której celem jest zapewnienie wysokiej jakości systemu sądownictwa w obszarze prawa cywilnego, handlowego i administracyjnego, ponieważ w ostatecznym rozrachunku konkretne zastosowanie przepisów leży w gestii sądów;

110. podkreśla, że wysokiej jakości systemy sądownictwa mogą odgrywać kluczową rolę w przywracaniu zaufania, powrocie do wzrostu oraz przyczynianiu się do ufności i stabilności; zauważa, że przewidywalne, terminowe i wykonywalne orzeczenia sądowe stanowią ważny element strukturalny atrakcyjnego środowiska biznesowego, co przedstawiono w komunikacie Komisji pt. „Unijna tablica wyników wymiaru sprawiedliwości. Narzędzie wspierania skutecznego wymiaru sprawiedliwości i wzrostu gospodarczego” (COM(2013)0160);

Środa, 2 kwietnia 2014 r.

111. zwraca się do Komisji, aby położyła większy nacisk na nadzorowanie rzeczywistego wdrażania unijnego ustawodawstwa przez państwa członkowskie i na zapewnienie jego wdrażania; uważa, że musi to być priorytet polityczny z uwagi na obserwowany często znaczny rozdźwięk między polityką przyjętą na szczeblu europejskim a jej wdrożeniem na szczeblu krajowym; zaznacza, że wszelkie planowanie strategiczne musi opierać się na doświadczeniach z wcześniejszego wdrażania i tym samym nie może ograniczać się jedynie do listy celów i priorytetów a raczej musi stanowić połączenie planowania i oceny wdrażania; odnotowuje, że w sytuacji gdy sprawa dotyczy praw obywateli i rezydentów, wdrożenie musi być skuteczne wraz z pierwszym dniem rozpoczęcia obowiązywania aktu prawnego; uważa, że potrzeba więcej wysiłków, aby osiągnąć właściwe wdrożenie, w tym w drodze koordynacji i współpracy między Komisją, państwami członkowskimi i agencjami oraz w drodze wspierania państw członkowskich za pomocą wytycznych, pomocy praktycznej i wymiany najlepszych praktyk; jest zdania, że w każdej sytuacji należy ustalić powody, które uniemożliwiły wdrożenie ustawodawstwa UE, i podjąć odpowiednie działania, w razie potrzeby w postaci postępowania w sprawie uchybienia zobowiązaniom;

112. jest zdania, że poprawa jakości unijnego ustawodawstwa dotyczącego przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości wymaga wspólnego wysiłku państw członkowskich i instytucji europejskich w celu usprawnienia wymiany informacji na temat każdego systemu krajowego oraz w celu zapewnienia dokładnych informacji prawnych (dotyczących mających zastosowanie przepisów i norm krajowych/regionalnych) oraz informacji na temat wdrożenia i stosowanych praktyk; wzywa do zwiększonej koordynacji międzyinstytucjonalnej;

113. wyraża ubolewanie z powodu tego, że Rada nie włącza w większym stopniu Parlamentu w opracowanie dokumentów strategicznych, takich jak strategia antynarkotykowa czy strategia bezpieczeństwa wewnętrznego;

114. uważa, że rozwój europejskiej kultury sądowniczej jest kluczowym warunkiem wstępnym, aby przestrzeń wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości mogła stać się dla obywateli rzeczywistością i aby zapewnić lepsze stosowanie prawa UE; mając to na uwadze, wzywa do położenia większego nacisku – oraz zapewnienia finansowania – w zakresie unijnych szkoleń dla wszystkich pracowników wymiaru sprawiedliwości; odnotowuje znaczenie używania „podejścia oddolnego” odnośnie do programów szkolenia kadr wymiaru sprawiedliwości, zapewnienia większej dostępności zasobów informacyjnych w dziedzinie europejskiego prawa poprzez technologie sieciowe (np. portal „e-sprawiedliwość”), podniesienia poziomu wiedzy na temat unijnego prawa wśród kadr wymiaru sprawiedliwości, a także podniesienia ich umiejętności językowych, oraz ustanowienia i utrzymania sieci w tym obszarze, a także wszystkich innych środków ułatwiających codzienną współpracę wymiaru sprawiedliwości w celu zapewnienia wzajemnego zaufania, konsekwentnej współpracy i wzajemnego uznawania;

Następne kroki

115. uważa, że wytyczne, spójność i poziomy odniesienia dotyczące przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości są konieczne; jest zdania, że takie cele wymagają, aby właściwe programowanie było przygotowywane zgodnie z duchem Traktatu z Lizbony w ramach wspólnego działania Parlamentu, Rady i Komisji;

o

o o

116. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie i Komisji.
